

PRENUMERATA

Miesięcznie we Lwowie 3 zł. 30 gr., kwartalnie 9 zł. 40 gr., z dostawą do domu i w całej Polsce z przesyłką poczt. 3 zł. 60 gr., kwartalnie 10 zł. 20 gr., za granicą miesięcznie 5 zł. 50 gr., kwartalnie 15 zł. 50 gr.

CENA NUMERU

15 gr.

Na dworcach kolejow.
17 gr.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

CENY OGŁOSZEN:

Za wiersz milimetry
wynosi: Zwyczaj. za tek-
stem 10 gr. Nadesłane
25 gr. Nekrologja 20 gr.
Na pierwszej kol. 40 gr.
Przed kron. i w rubryce
„Repertuar“ 35 gr. Po
kronice i komun. 30 gr.
Dział ekonomiczny. 40 gr.
Drobne ogł. za każdy
wyraz 6 gr. Kupno i
sprzedaż 8 gr. Matrym.
10 gr. Posz. pracy 4 gr.
Paski na kolumn. teks.
po 32 gr. Ogłosz. za-
miejskowe 25% drożej,
zagr. o 50% drożej.

Redakcja: ul. Ossolińskich 1. 15. Administracja: ul. Chorążczyzny 1. 26. — Telef. redakc. 19. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Szczury i myszy

tepi

znana jeszcze przed wojną
ze swej skuteczności i na-
grodzona wielkim medalem
złotym na wystawie w Wiedniu

PASTA A. ZALEWSKIEGO w Rawie Ma- zowieckiej

UWAGA: Nieszkodliwa dla zwierząt domowych
i ptactwa. 6339

Zamówienia wysyła się pocztą za zaliczeniem
Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych

Dzisiejszy numer

zawiera:

- Walka z drożdżną (art. wstępny).
- Prawica odwleka uchwalenie ustaw wojsko-
wych.
- Sprawa honorowa gen. Szeptyckiego.
- Marszałek Piłsudski wyjechał do Wilna.
- Wzmocnienie obcego kapitału w przemyśle
naftowym.
- Piastów sztandar. (Na krawędzi dnia.)
- Z Teatru Małego.
- 1.000 ton mąki amerykańskiej dla Polski.

WYJAZD MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

Warszawa. 15 października. Tel. wł. (Wl. D.)
Jak się dowiadujemy w dniu dzisiejszym mar-
szałek J. Piłsudski udaje się do Wilna na dwuty-
godniowy pobyt.

Zmiany w naftowym przemyśle.

Fuzje czterech koncernów. — Strata polskiego stanu posiadania. — Nowy zamach na „Polmin“.

Lwów. 15 października.

(v) Wedle relacji pism wiedeńskich projekto-
wana jest w najbliższym czasie fuzja kilku towa-
rzystw naftowych w Polsce. Jak się dowiaduje-
my, koncern Lewakowskiego (Gazy ziemne) ma
się połączyć z „Mazutem“, „Silva Plana“ i Bra-
ciami Nobel. Wszystkie te towarzystwa są w bar-
dzo dobrym, jak na obecne czasy, położeniu fi-
nansowem; będzie więc to — jak mówią w sfe-
rach przemysłowych — małżeństwo raczej z sym-
patji, niż z musu.

Niewątpliwie te projekty połączenia spowo-
dowane zostały dążeniem do obniżenia kosztów
administracji i wprowadzenia ulepszeń technicz-
nych. Obecnie bowiem najlepiej nawet prosperu-
jące przedsiębiorstwa naftowe, dają zbyt małe
oprocentowanie, by mogły zadowolić kapitali-
stów.

Gdy wspomniane połączenie dojdzie do sku-
tku, dwa przedsiębiorstwa polskie ulegną majo-
ryzacji dwóch innych, w których ma przewagę
kapitał obcy. Koncern Lewakowskiego bowiem
jest przedsiębiorstwem — jak dotychczas — pra-
wie czysto polskim, zaś firma Bracia Nobel była
przy założeniu w połowie w rękach Banku Zwią-
zku Spółek Zarobkowych (grupa poznańska ks. A-

damskiego) i choć bank ten wstydlivei z tego
interesu się wycofał, jednak jego klienci, nie
wiedząc o tem, dalej pomagają finansowo przez
wykonywanie prawa poboru akcji tego przedsię-
biorstwa, Silva Plana natomiast i Mazut są bez-
spornie w rękach francuskich, względnie holen-
derskich, o ile pod tymi flagami nie kryją się
Niemcy.

Dlatego bardzo wątpliwem jest, czy przy
tych fuzjach polski kapitał wzmoże swój wpływ.

Przypuszczać należy, że złożenie mandatu
do senatu przez p. Z. Lewakowskiego jest w
związku z tymi projektowanymi fuzjami, zważa-
jąc, że kursują pogłoski, iż stara się on o odku-
pienie od skarbu polskiego bądź to „Polminu“,
bądź Państwowych Gazociągów w zachodniej
Małopolsce.

Wskazaniem jest zatem, aby czynniki miaro-
dajne wpłynęły na to, by w tworzących się, no-
wych połączonych towarzystwach, wzrósł wpływ
polskiego kapitału. Pod żadnym zaś względem nie
należałoby dopuścić do tego, aby państwowe
przedsiębiorstwa naftowe, rozwijające się nader
pomyślnie, miały przejść w ręce prywatnego ka-
pitału, choćby ten kapitał był nawet czysto
polski.

KOMISJA POROZUMIEWAWCZA LEWICY.

Warszawa. 15 października. Wczoraj odbyła
się konferencja przedstawicieli P. P. S. i Zw. Pol.

Str. Lud. Postanowiono wznowić komisję poro-
zumiewawczą stronnictw lewicowych, jako in-
stytucję stałą. (AW.)

DROBNE OGŁOSZENIA.

MATRYMONIALNE.

Bogate Panie i córki właścicieli roli pragnące wyjść
zamąż znajdują sposobność ku temu zwróciwszy się
z zaufaniem, podając dokładne dane pod niżej wskazanym
adresem. Przyjmuje się propozycje krewnych. Dyskrecja
zapewniona. Mamy zgłoszenia: Adwokatów, lekarzy, in-
żynierów, oficerów, kupców i rolników. Firma „FELICJA“,
Lwów, skrytka pocztowa 61. Na odpowiedź informa-
cyjną dołączyć 50 gr., z propozycjami zł. 1. 7154

KUPNO I SPRZEDAŻ.

Sypialnie, jadalnie, pokoje męskie krajowe i zagrani-
czne, sprzedaje najtaniej Leon Matwijowski, Lwów,
Chorążczyzna. 29-27 7756

Beczki na kapustę i wina sprzedaje bednarz Róży ki
ul. Wołyńska boczna rogatki Zółkiewskiej. 7784

Warsztaty tkackie pospieszne i kilimowe, stalowe
grzebienie, nicielnice, czołenka, kołowrotki, gremple
do czesania lnu i wełny oraz wszelkie inne przyrządy
tkackie i maszyny dostarcza z własnego składu firma:
Techniczne Biuro „Textyl“ wł. M. Kożuszko w Rawie
Ruskiej. Ceny reklamowe! 7816

Do powrocie z zagranicy poleca najmodniejsze i naj-
tańsze kapelusze. Magazyn mód St (Kapkowej)
Zboruckiej Chorążczyzny 7. 7858

Nadszedł wielki transport obuwia dziecięcego do
znanego magazynu obuwia REICH, Piekarska 8 7787

W Skolem, do nabycia grunt 30 morgowy w jednym
kompleksie, ooczony lasem szpilkowym, nadający
się znakomicie na budowę sanatorium. Informacji udzieli
adwokat Dr. Rares w Skolem. 7912

NAUKA I WYCHOWANIE.

Szenklówna. Piekarska 44. Znakomite przerobienie no-
wych programów i powtarzanie do kwalifikacji od
27. października. 7882

Rozpoczynam od 5. listopada trzymiesięczny prak-
tyczny kurs kroju i szycia, wpisy przyjmuje codzien-
nie, „Jolanda“, Staszica 8 boczna Chorążczyzny. 7925

Angielskiego języka wyucza szybko, była długoletnia
nauczycielka „Ecole Reforme“ Reja 4. parter lewy. 792

RÓŻNE.

Kierownik biura francuskiego poszukuje 1 pokoju u-
meblowanego z osobnym wejściem, oprócz czyn-
szu udzielać będzie chętnie lekcji języka francuskiego.
Zgłoszenia do administracji pod „Francuzki“. 7841

Pracownia krawiecka „Azalja“ Sapielhy 65. wykonuje
podług najnowszych modeli suknie kostjmy i piasz-
cze, ceny konkurencyjne. 7841

Stenografowie (istki)! Żądacie bezpłatnego obszernego
numeru miesięcznika stenograficznego „Stenograf
Polski“, Warszawa, Mokotowska 39. 7636

POSADY I PRACE.

Młody urzędnik-buchalter z praktyką 4-letnią mówiący
po rusku poszukuje odpowiedniej posady biurowej,
fabrycznej lub sklepowej ewent. do tartaku najchętniej
we Wsch. Małopolsce. Miejscowość obojętna. Łaskawe
zgłoszenia, Mączyński Kraków, Szewska 5. 7864

Artysta malarz, grafik, specjalista litograf, poszukuje
posady. „Grafos“ Administracja. 7883

Dobra kucharka z długoletnimi świadectwami, poszukuje
zajęcia zaraz do katolickiego domu Lwów, ul. Zy-
blikowicza Nr. 26. Wiadomość u dozorcy. 7897

Osoba średnich lat z doskonałym francuskim, nie-
mieckim i muzyką, poszukuje posady. M. Dźbańska,
Germakówka Dwór 7911

Dozorca do willi na przedmieście poszukiwany. Bez-
dzietni ze świadectwami. Zgłoszenia Bard Cegielnia
„Zaścianek“ za Szkołą Przemysłową. 7917

Fryzjer Bürger, Na Błonie 4. poszukuje zdolnego cze-
ładnika oraz fryzjerkę damską. 7919

„ILUSTRACJA“

Najwytworniejszy ilustrowany tygodnik
w Polsce. Nabywać można wszędzie.
Cena pojedynczego numeru 60 gr.
Prenumerata „Kurjera Lwowskiego“ wraz z „Ilustracją“
z dostawą lub pocztą wynosi miesięcznie 5 złotych, kwartalnie 14 zł.

Walka z drożyzną.

(Od naszego korespondenta.)

Warszawa, 14 października.

Rząd p. Grabskiego ustalił nam pieniądź, ale nie uzdrowił gospodarki. Wytwórczość nasza upada — drożyzna rośnie. Wywóz polski nie może się rozwijać, gdyż towar nasz jest droższy od zagranicznego. Koła przemysłowe żądają ochrony celnej dla swych wyrobów, które wskutek tego stają się bardzo mało dostępne. Upada spożycie w kraju, co powiększa jeszcze bardziej przesilenie gospodarcze.

Położenie staje się groźne. Bezrobocie rośnie a walka z niem polega na wywozie siły roboczej zagranicę — najgorszym z wywozów. Zubożenie ludności postępuje stale, a idzie za nim zubożenie całego państwa i skarbu.

Czy walka z tem jest możliwa? Sądźmy, że tak. Trzeba tylko uświadomić sobie, gdzie jest główne zło. A oto nie trudno. Głównym złem jest drożyzna.

Liczne zestawienia wskazują, że drożyzna tworzy się bardzo często nie tyle w fabryce, co w pośrednictwie. Procenty zysków handlowych są tak wysokie, jak nigdy. Nie trudno udowodnić, że przyczyną tego jest nie „pasek“, nie jakieś sztuczne windowanie cen, ale przede wszystkim brak lub drożyzna kredytu, degradacja kapitału handlowego wogóle. To też walka z drożyzną w handlu nie może być zamknięta do zagadnienia popierania spółdzielności spożywczej. Chodzi o wzmoczenie kapitału handlowego w sposób wydajny, o uruchomienie znacznych kredytów dla handlu, kredytów zdolnych do ożywienia obrotów. Ale drożyznę również tworzy, jak to już wspomnieliśmy, zacofanie naszego przemysłu. A pod tym względem już znacznie więcej można byłoby zrobić. Z jednej strony niezbędne jest wydawniejsze poparcie każdej akcji ku wprowadzeniu w życie wyników naukowego badania organizacji pracy. Z drugiej niezbędna jest presja na przemysł w kierunku udoskonalenia wytwórczości. Ani grosza kredytu tym, co pozostają w tyle! Ani grosza tym, którzy sami siebie skazują na zagładę. Ani grosza tym, co zwalczają na każdym kroku etatyzm, ale za to zawsze do państwa się odwołują, by przez niezdrowy i niesprawiedliwy kredyt, przez cła ochronne itd. bronili ich przed naporem życia.

Każdy bank, każdy kapitalista prywatny, zanim da pieniądze, sprawdzi nie tylko hipotekę wierzyciela, nie tylko to, czy jest coś do zafaktowania, ale sprawdzi również, czy przedsiębiorstwo, które po pożyczkę się zwraca, ma przyszłość, czy prowadzi racjonalną gospodarkę, czy jest zdolne do walki o byt. Otóż tego samego musimy żądać od instytucji kredytowych państwa.

Kredyt państwowy i społeczny może służyć tylko i wyłącznie tym przedsiębiorstwom, które

Z Teatru Małego.

„**PODATEK MAJĄTKOWY**“, KOMEDIA W 3 AKTACH. NAPISAŁ ADAM GRZYMAŁA-SIEDLECKI.

Teatry nasze, w związku z ogólną koniunkturą teatralną świata przeżywają obecnie swój bolesny kryzys. Sytuacja ich staje się coraz bardziej krytyczną. I niedługo już może pojawią się na murach miejskich naszego kraju afisze z następującym apelem „Przyjaciół Teatru“:

„Obywatele! Światynie sztuki dramatycznej świecą pustkami. Kina i kabarety konkurują dziś skutecznie z teatrem, który nie umie już być ani zwiędziałym życia, ani jedną z najważniejszych funkcji państwowej myśli politycznej. Obywatele! Kto wierzy w teatr — do szeregów! Ludzie teatru, — każdy na swoje miejsce! Bufoni, ignoranci i wszystkojednicy, opuszczajcie bezprawnie zajmowane przez się placówki teatralne!“

Takie słowa białe na czarnem czytałem, gdy mi właśnie wypadło pisać recenzję z „Podatku majątkowego“. Trzeba by właściwie „satirami scribere“, a tu chciałoby się teatrowi i autorowi oszczędzić przykrości. Farsa ta zresztą niesłusznie zwana komedią, obfituje w szereg sytuacji zabawnych, w parę niezłych kawałów i jest, rzecz

Mają czas.

Nowa zwłoka w załatwieniu ustawy o zakwaterowaniu wojska.

Warszawa, 15 października. Tel. wł. (Wł. D.) Wyznaczone na dziś popołudniu posiedzenie połączonej komisji: prawniczej i wojskowej w sprawie ustawy o zakwaterowaniu wojska, nie odbyło się z powodu nieobecności referentów posła Wichlińskiego (Ch. D.) i Chełmońskiego (N. D.). Obaj przewodniczący pos. dr. Marek i pos. Maczyński wyrazili swe ubolewanie z powodu niesprawiedliwej nieobecności referentów (tem bardziej, że narazili około 60 swoich kolegów na przedwczesny przyjazd do Warszawy. Nie ulega wątpliwości, że nieobecność przedstawicieli prawicy na tem posiedzeniu nosi znamiona chęci odwołania tej tak żywej dla oficerów w dzisiejszych stosunkach sprawie, zwłaszcza, że dotychczasowe komisje były tendencyjnie zrywane dzięki nieustępliwości notorycznych przedstawicieli kamieniczników posłów Chełmońskiego, Seydy i Bitnera, którzy dziwnym zbiegiem okoliczności, szli ręką w rękę z posłami Hartglassem (koło żyd.) i Wasyńczukiem (klub ukraiński). W kołach sejmowych wyrażają zdziwienie z powodu tego, że p. min. spraw wojsk. gen. Sikorski nie okazał odpowiedniego zainteresowania i dostatecznej energii w tej tak żywej dla korpusu oficerskiego sprawie zwłaszcza, wobec powszechnie znanej ciężkiej sytuacji ekonomicznej oficerów.

Zaznaczyć należy, że ustawa ta była już raz załatwiona w komisji wojskowej podczas ubiegłej sesji sejmowej, a tylko na wniosek przed-

stawiciela prawicy została odesłana w drugim czytaniu z plenum sejmowego ponownie do komisji. Przeciw temu wnioskowi minister spraw wojsk. nie zaprotestował w swoim czasie pomimo, że sam przy omawianiu programu prac sejmowych wymienił właśnie tę ustawę, jako jedną z najpilniejszych.

USTAWA O PROCENTACH POPIERA INTERESY WIERZYCIELI.

Przed porządkiem dziennym pos. dr. Sommerstein interpelował min. sprawiedliwości Wyganowskiego w sprawie przekroczenia i niezgodności z ustawą rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o procentach i odsetkach. Sprawa ta niezmiernie ważna, zwłaszcza w Małopolsce gdzie rozporządzeniem tem zmieniono obowiązujący kodeks cywilny i postępowanie egzekucyjne. Interpelację tę poparł pos. Łypacewicz (Wyzwolenie), który stwierdził, że rozporządzenie to jest zabójczem dla szerokiej mas miast i wsi i działa tylko na korzyść wierzycieli oraz osłabia wiarę w zdrowotność naszych stosunków finansowych za granicą.

Przewodniczący dr. Marek oświadczył, że zakomunikuje tę interpelację ministrowi Wyganowskiemu, wyrażając zdziwienie, że minister sprawiedliwości mógł podobne rozporządzenie przedłożyć do aprobaty Prez. Rzpłitej.

Posiedzenie komisji wojskowej wyznaczono na 22 b. m.

Sprawa honorowa gen. Szeptyckiego.

Co zawiera wyrok sądu.

Warszawa, 15 października. Tel. wł. (Wł. D.) W związku z ogłoszeniem wyroku sądu honorowego w sprawie gen. Szeptyckiego, który zażądał przeprowadzenia przeciw sobie dochodzeń na skutek zarzutów stawianych mu podczas procesu Błoński—Pieczonka, nasz korespondent dowiadyuje się z kół poselskich, że tenor wyroku sądu

honorowego podpisanego przez generałów Pika i innych, zawiera tyle rażących i jaskrawych nie właściwości zarówno pod względem formalnym jak i merytorycznym, że wyrok ten spotka się w najbliższym czasie z poważną i bardzo ostrą publiczną krytyką ze sfer parlamentarnych.

sprawę uprzemysłowienia kraju popychają naprzód, które uzdrawiają nasze życie gospodarcze. Nie może on służyć ratowaniu bankrutów.

Oto jest kilka wytycznych do walki z drożyzną. Jak dotąd, nie były one stosowane nigdy. Kredyt państwowy był udzielany niezgodnie, bez jakiegokolwiek planu. Decydował o nim w znacznej mierze przedstawiciele właśnie tych bankrutów, którzy terroryzowali iżd groźbą zamknięcia fabryk i widmem bezrobocia.

Walka z drożyzną ograniczała się do nikłych

kredytów na zakup środków żywności dla miast i spółdzielni spożywczych. Oczywiście, że było to drobniactwem, kroplą w morzu potrzeb, a przede wszystkim łataniną szczegółu, gdy chorą była całość. Nie niszczyło to niezdrowego stosunku cen wytworów przemysłu i roli, nie naruszało drożyzny na wsi, nie wymagało sił nabywczych rolnika. Nie jesteśmy tej akcji przeciwni, owszem, uważamy ją za konieczną. Nie możemy jednak ani poprzestać ani wysuwać ją na plan pierwszy.

Adam Uziębło.

można, przeciętną powojenną strawą teatralną, która powinna robić kasę...

Treścią „Podatku majątkowego“ są kłopoty młotki p. Klitowskiego, współwłaściciela nieistniejącej zresztą wytwórni „Powrozów narodowych“, człowieka z epoki przedsanacyjnej w Polsce. Ten to właśnie przemysłowiec, nie chcąc płacić podatku majątkowego, wynajmuje część swych beczennych mebli pewnemu gentlemanowi z kresów, p. Ruryk-Doregowskiemu. W ten sposób Klitowski, ostatni epigon pozytywo-szubrawców umiła wprawdzie zapłacenia podatku majątkowego na rzecz państwa, wpada jednak równocześnie ciężko w różne kabały. Gentleman Doregowski, mieszanina naiwności, erotomanji i idjo tyzmu, balamuci mu w rozbrajający sposób żonę i kuzynkę, wreszcie nie umiejąc wypić piwa, które sam naważył, zrywa zawarte już z towarzystwem akcyjnym „Powrozów Narod.“ umowy, rezygnuje z godności (w międzyczasie w poszukiwaniu naiwnych wybrano go prezesem towarzystwa) i wraca do swojego „far niente“ na kresy. Sztuka kończy się powrotem konserwatywnego status quo ante, jakgdyby się nic nie zmieniło.

Komedia jest — jeśli brać rzeczy głębiej — satyrą a raczej pamfletem na dane środowisko. Nieskapiono barw ciemnych, zupełnie zapomina-

jąc o jasnych i dlatego i wesołość nie zawsze tu pogodna, częściej wydaje się wynudzona, wydobyta sztucznymi efektami zewnętrznymi.

Poza karykaturą człowieka Klitowskim i niepowinno postawionym, choć najbardziej ze wszystkich komediowym typem Doregowskiego, charakterystyki zaledwo zaznaczone. Kobiety powinny autora zlynczować za rzucenie ich bez miłosierdzia na pastwę mamony i aroganckiego Don Juana Doregowskiego.

Reżyser p. Okornicki, doskonały w rolach farsowo-komediowych, uderzył we właściwy ton krotoczwili. Partnerką jego była p. Irena Trapszo, której wielki talent męczył się w tej niedającej wiele popisów roli. B. dobrą „kobietą nowoczesną“ była p. Czajkowska. Gentleman Zarembowski p. Orzechowski zagrany był jakby to rzecz z pełną wdzięku rutyną, choć bez przekonania. Alfred p. Nawrockiego trochę niewyraźny. Poza tem na wzmiankę zasługują z pań Kwiatkiewiczowa, Rowińska, grająca swą małą rolę z prawdziwym przejęciem p. Skrzydłowska, z panów: b. dobry Zbrojewski oraz Zabielski i Bojanowski. — Przerwy stanowczo za długie.

J. S. Petry..

Lwów w magistrackiej niewoli.

XXI.

Głos pokrzywdzonych obywateli.

Gródeckie, Lewandówka i Bodnarówka mogą tylko płacić podatki a praw żadnych nie mają. — Podanie bez odpowiedzi. — Wszystko dla p. Neumanna. — Protest i wezwanie do Rady miejskiej.

Od grona obywateli lwowskich otrzymaliśmy poniższe pismo:

Do P. T. Radnych sekcji budowlanej i sekcji finansowej we Lwowie.

My, mieszkańcy górnej ulicy Gródeckiej, dowiedzieliśmy się z niedzielnego artykułu „Kurjera Lwowskiego“ p. t. „Lwów w magistrackiej niewoli“, — że na ulicy Ponińskiego wzdłuż nieużytków, zakupionych przez p. prezydenta miasta, buduje się kosztem gminy kanał, urzęda się rurociągi i inne urządzenia publiczne — nadto ma się poprowadzić tramwaj elektryczny — pod płaszczykiem uchwały Rady miejskiej, zapadłej we wrześniu br. podczas uchwalenia zamknięcia rachunków M. K. E. za rok 1923. Uchwała ta polecała wypracowanie planu przedłużenia linii tramwajowej do stacji Persenkówka.

Ne mamy nic przeciw temu, aby i właściciele tamtych gruntów, **kiędyś zabudować się mających**, te wielko-miastowe urządzenia dostali.

Cieszylibyśmy się bardzo, gdyby miasto nasze i w tamtym kierunku się rozszerzyło i jak najęściej zaludniło, — jednak wielki żal do naszych zastępców w Radzie miejskiej i do **zawłodawców s'ładanych przez nas podatków** mamy że nie liczą się i nie dbają o mieszkańców już od kilkudziesięciu lat zamieszkałych dzielnic, a szczególnie górnej ulicy Gródeckiej, będącej głównym traktem doprowadzającym do miasta żywność, gęsto zabudowanej i licznie zaludnionej.

Jeszcze przed trzema kwartałami wnieśliśmy do Rady miejskiej podanie, licznymi podpisami opatrzone, i wszystkim ojcom miasta doręczone, o przedłużenie linii tramwajowej do Gródeckiej rogatki. Prośba ta kilkudziesięciu tysięcy ludności tej ulicy i sąsiednich, Bodnarówki i Lewandówki, pozostała bez odpowiedzi. Prywatnie zakomunikowano nam, że tramwaju nie można poprowadzić po tej ulicy, gdyż nie ma kanału. Dopiero po wybudowaniu kanału, t. j. po paru latach, będzie można o tem pomyśleć — **w obecnej chwili brak na to funduszy**. Tymczasem z chwilą gdy p. prezydent miasta nabył na odludziu kawałek gruntu, za nasze podatkowe pieniądze, do niezabudowanego zakątku buduje się znacznym kosztem, z nadzwyczajnymi trudnościami terenowymi kanał i inne urządzenia. Dla usprawiedliwienia tych robót i połączonych z nimi wydatków, wynajduje się jakieś przyrzeczenie jednemu z właścicieli przy tej ulicy w r. 1894

daną, przy sposobności kupienia od niego skrawka gruntu, pod urządzenie ulicy Ponińskiego, że gmina własnym kosztem kanał pod nią wykopie, a nagłość robót popiera się dopiero dnia **30 września br.** Jak y na zamówienie wniesiono petycję kilku właścicieli realności o ich rozpoczęcie, jakkolwiek roboty te zaraz po św. Michale, t. j. zaraz po podpisaniu kontraktu o kupno gruntu przez p. prezydenta rozpoczęto.

Kiedy zaś plany do tych robót sporządzono i kiedy fundusz na nie i przez kogo uchwalono, — to tajemnicą p. Neumanna i złożonej w jego rękach władzy dysponowania publicznymi funduszami, co z natury rzeczy tylko do Rady miasta powinno należeć.

Wzywamy radnych, zamieszkałych w dzielnicy drugiej i szóstej, żyrujących się na zebraniach w Sokole II orędownikami mieszkańców dzielnicy drugiej, do której się zaliczamy, aby się bezwzględnie takiemu protekcyjnalizmowi jak naję gicniej sprzeciwili, gdyż jeżeli roboty takie mają się kolejno przeprowadzać, to ulica Gródecka jako najstarsza, — (starsza o kilkaset lat od dzisiejszej Rady miejskiej) ma i musi mieć do nich pierwszeństwo, zwłaszcza, że od wielu-wielu lat płaci na urządzenia miejskie znaczne podatki, które stokrotnie przewyższają kwotę kosztu tych robót, a nadto w petycji naszej zobowiązaliśmy się jeszcze do tych kosztów.

Protestujemy stanowczo przeciw zbagatelizowaniu naszych najsluszniejszych i w interesie całego miasta postawionych w powyższej petycji żądań, gdyż ze względów sanitarnych, jest w interesie całego miasta, aby tak ludna ulica, jak najrychlej została skanalizowana. Zdumienie ogarnia: co skłania Zarząd miasta do forsowania tych robót w okolicy, samej z siebie nadzwyczaj zdrowej, otoczonej dziesiątkami morgów gruntu niezabudowanego, i prawie niezaludnionej. (Ilość urzędników tam nie przekracza kilkadziesiąt głów). Z przerażeniem przychodzi się do przekonania, że w zarządzie miasta, nie tyle dobro miasta, lecz osobiste względy przeważają.

P. T. członków komisji budowlanej i finansowej, prosimy o sumienne rozpatrzenie tej sprawy i załatwienie naszej pisemnej prośby, przed kilku miesiącami podanej, o doprowadzenie tramwaju do rogatki gródeckiej.

Mieszkańcy ulicy górnej Gródeckiej, Lewandówki i Bodnarówki.

UCHWAŁY RADY MINISTRÓW.

Warszawa, 15 października. Rada ministrów na posiedzeniu dnia 15 bm. powzięła następujące uchwały: Rozporządzenie w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzeń dotyczących demobilizacji gospodarczej górnośląskiej części województwa śląskiego; Rozp. w sprawie podwyższenia dodatków drożyznianych do rent pobieranych na podstawie ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków w przemyśle i rolnictwie. obowiązującej w b. dzielnicy pruskiej; Projekt rozp. P. Prezydenta Rzplitej o udzieleniu koncesji na budowę i eksploatację kolei elektrycznej Warszawa przez Grodzisk do Żyrardowa; Zatwierdzenie mnożnej dla oznaczenia wysokości uposażenia funkcjonariuszów państwowych i osób wojskowych na obszarze woj. m. Gdańska; Projekt ustawy o rozciągnięciu na górnośląską część województwa śląskiego mocy obowiązującej ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych; Projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o prawie wekslowem; Projekt rozp. P. Prezydenta Rzplitej o prawie czekowem; Projekt ust. skarbowej na r. 1925; Projekt rozporządzenia P. Prezydenta Rzplitej o dniach świątecznych; Rozporządzenie w sprawie przedłużenia czasu pracy w hutnictwie górnośląskiej części województwa śląskiego. (Pat.)

UKOŃCZENIE PRAC KOMISJI GRANICZNEJ.

Warszawa, 15 października. Przewodniczący delegacji polskiej w mieszanej granicznej komisji na Wschodzie minister p. Leon Wasilewski przekazał min. Skrzyńskiemu ostateczny protokół o przebiegu granicy między Polską a SSSR. Działalność komisji granicznej jest całkowicie zakończona i min. Skrzyński wyraził p. Wasilewskiemu podziękowanie za wielką i trudną pracę dokonaną przez delegację polską. (AW.)

NOWY URZĄD DLA P. PLUCIŃSKIEGO.

Warszawa, 15 października. Tel. wł. (Wł. D.) Były komisarz generalny w Gdańsku p. Pluciński ma obiać stanowisko przewodniczącego delegacji polskiej do rokowań o traktat z Niemcami.

PULK. MŁODZIANOWSKI OBJAŁ URZĘDOWANIE.

Warszawa 15 października. Tel. wł. (Wł. D.) Jak się dowiaduje nasz korespondent, nowo mianowany wojewoda poleski ppłk. Młodzianowski w najbliższym czasie ma zamiar zaprosić do siebie dziennikarzy polskich by dać im możność zorientowania się na miejscu w stanie odcinka poleskiego naszej rozległej granicy wschodniej. — Wojew. ppłk. Młodzianowski wyjechał wczoraj na miejsce swego urzędowania.

200.000 ZŁ. NA LOTNICTWO.

Warszawa, 15 października. „Nowiny“ donoszą, że pierwszy tydzień kwesty na lotnictwo przyniósł około 200.000 zł., a liczba członków przekracza 100.000 osób. (AW.)

PRZEDŁUŻENIE DNIA PRACY W CUKROWNICTWIE.

Warszawa, 15 października. Tel. wł. (Wł. D.) Weszło w życie rozporządzenie Rady min. o przedłużeniu czasu pracy w cukrownictwie. Zgodnie z rozporządzeniem, minister pracy może zezwolić na przedłużenie czasu pracy ponad 8 godzin, jednak najwyżej do 12 godzin(!?) w każdym dniu tygodnia, nie wyłączając niedziel, w tych działach produkcji, w których praca odbywać się ma bez przerwy i w których wprowadzenie trzeciej zmiany robotników było niemożliwe.

Wykonanie rozporządzenia powierzono ministrowi pracy i opieki społecznej.

KONFLIKT W PRZEMYSŁE WŁÓKIENNICZYM.

Warszawa, 15 października. Tel. wł. (Wł. D.) Jak się dowiaduje nasz korespondent z Łodzi, robotnicy łódzkiego przemysłu włókienniczego zwrócili się do pracodawców z żądaniem podwyższenia zarobków i uwzględnienia wskaźnika drożyznianego za ubiegły miesiąc. Jak nas informują, pracodawcy nie są skłonni do ustępstw w tym kierunku.

Jeszcze jeden projekt o wykonaniu reformy rolnej.

Z obrad komisji rolnej.

Warszawa, 15 października. Dzisiaj o godz. 4 popoł. zebrała się po raz pierwszy po ferjach letnich sejmowa komisja rolna. Komisja miała do rozważenia dwa projekty ustaw o wykonaniu reformy rolnej o parcelacji, projekt rządowy oraz projekt „Wyzwolenia“. Na posiedzeniu minister reform rolnych Koczyński oświadczył, że poprzedni projekt rządowy, wniesiony przez ministra Lutkiewicza rząd wycofuje, a z projektem posła Poniatowskiego rząd również nie solidary-

zuje się. Minister prosił o odroczenie rozważania projektu ustawy o wykonaniu reformy rolnej aż do czasu wniesienia przez rząd nowego projektu reformy rolnej, co ma nastąpić w ciągu 3 tygodni. Nad oświadczeniem ministra wywiązała się dyskusja, w czasie której przyjęto wniosek p. Luszczewskiego, by zgłoszenie nowego projektu przez rząd nastąpiło w okresie jak najkrótszym. Następne posiedzenie komisji odbędzie się 22 października. (Pat.)

Nowa konferencja państw bałtyckich bez udziału Litwy.

Ryga, 15 października. Według tutejszych doniesień, konferencja ministrów spraw zagranicznych państw bałtyckich w Helsingforsie odbędzie się znówu bez udziału Litwy. Na porządku dziennym znajdują się następujące sprawy: Sądy rozjemcze między państwami bałtyckimi, cgot-

ne położenie po zakończeniu sesji Ligi Narodów w związku z protokołem arbitrażowym, wreszcie udział państw bałtyckich w powszechnym kongresie rozbrojeniowym. (Pat.)

Dalszy pościg za bandytami na kresach.

Z Wilna donoszą 14. bm.: W wyniku akcji pościgowej za bandytami w rejonie miasteczka Olkieniki na granicy litewskiej, ujęto czterech bandytów z bronią w rękę. Bandyci ukrywali się w nieprzebranych gąszczach lasów. Otoczeni przez policję, poddali się. Następnego dnia znowu nastąpiło spotkanie z dwoma bandytami. Na łące wśród lasu wynikła potyczka. Bandyci ostrzeliwując policję, uszli w lasy. Dalszą akcję pościgową zarządził kierownik ekspozytury policji politycznej na powiat wileńsko-trocki.

CHADECY U PREMIIERA.

Warszawa, 15 października. Tel. wł. (Wł. D.) Prezes Rady min. p. Grabski przyjął w dniu dzisiejszym delegację klubu sejmowego Ch. D. w osobach posłów: St. Nowodworskiego, Bitnera, Czerniewskiego i Błażejewicza, którzy przedstawili szefowi rządu dezyderaty klubu.

NASTĘPCA POSŁA FUDAKOWSKIEGO.

Warszawa, 15 października. Tel. wł. (Wł. D.) Naczelnik wydziału prasowego M. S. Z. p. Bol. Bator wchodzi do sejmu z ramienia „Z. L. N.“ na opróżnione miejsce po zmarłym pos. Fudakowskim.

UCZCZENIE PAMIĘCI SIENKIEWICZA PRZEZ JUGOSŁOWIAN.

Belgrad, 15 października. Rząd jugosłowiański zwrócił się do poselstwa polskiego w Belgradzie z prośbą o pośrednictwo zkomitetem sprowadzenia zwłok Sienkiewicza przez część Jugosławii. Rząd jugosłowiański proponuje przewiezienie zwłok przez Lublany, gdzie zwłoki zatrzymałyby się kilka godzin, podczas których odbyłaby się uroczysta msza i obchody poświęcone pamięci jednego z największych pisarzy Polski. Na spotkanie zwłok do Lublany wyjechałby minist. oświaty Koroszec, a równocześnie odbyłyby się uroczyste msze żałobne w Belgradzie i Zagrzebiu. W razie aprobaty tego planu wagon ze zwłokami jechałby przez tunel Symploński, Włochy, Jugosławię, Austrię i Czechy. (AW.)

Praga, 15 października. Komitet dla uczczenia zwłok Sienkiewicza w Pradze otrzymał wiadomość, że wagon z trumną ze zwłokami Sienkiewicza przejedzie przez granicę czechosłowacką w Gmunden dnia 23 b. m. i przybędzie do Pragi na dworzec Wilsona o g. 21.15. Według programu uroczystości, trumna ze zwłokami wystawiona będzie w piątek, 24 bm. przed południem w pawilonie muzeum narodowego. Po uroczystościach w Pradze trumna ze zwłokami będzie w sposób uroczysty przewieziona z powrotem na dworzec Wilsona, poczem nastąpi odjazd z Pragi o godz. 21.15, a przyjedzie do Piotrowic o godz. 5.17 rano. Na dworcu w Piotrowicach nastąpi uroczyste oddanie wagonu władzom polskim. (Pat.)

Warszawa, 15 października. Na spotkanie trumny ze zwłokami Henryka Sienkiewicza wyjeżdża do Pragi w charakterze przedstawiciela ministerstwa spraw zagr. dr. Jan Fryling. (Pat.)

Targi o naftę sachalińską.

Moskwa, 15 października. „Izwjestia“ zamieszcza wywiad z Karachanem, który oświadczył, iż rokowania sowjecko-japońskie weszły w fazę decydującą. Sprawa długów rządu carskiego jest prawie załatwiona. Obecnie tylko Japonia nieoczekiwanie uzależniła pomyślny skutek pertraktacji od nafty sachalińskiej. Sowjety proponują odstąpienie Japonii 40% produkcji naftowej w Sachalinie, jednak Japonia ultimatywnie żąda prawa eksploatacji 8 okręgów naftowych. Okazuje się jednak, że tych 8 okręgów, to cała produkcja naftowa na Sachalinie. Japończycy wprawdzie temu nie zaprzeczają, nie dopuszczają jednak do zbadania terenu i zwlekają z ewakuacją do zimy, kiedy łatwiej wymówić się trudnościami klimatycznymi. (AW.)

—x—

O podatek obrotowy.

Nowe zarządzenie. — Trudności ściągania. — Szykany.

Min. skarbu rozesłało do wszystkich urzędów skarbowych okólnik Nr. 73 LDPO, 5384 II., w którym między innymi pisze:

„Mając na względzie, że ściąganie kwot podatku od obrotu za I-sze półrocze 1924 r. mogłoby w niektórych wypadkach zagrozić egzystencji gospodarczej płatników, rujnując nawet niekiedy warsztaty ich pracy, minist. skarbu w związku z okólnikiem Nr. 71, zarządza co następuje:

1) Przewodniczący wszystkich komisji szacunkowych w czasie od 15 do 25 października br. mają zwołać komisje z udziałem rzeczoznawców powołanych dla każdej branży osobno, z liczby osób poleconych przez organizacje i zrzeszenia zawodowe, przez izby handlowe i przemysłowe, przez izby rzemieślnicze i rękodzielnicze itp., a to celem przedwstępnego zbadania wniesionych odwołań i prowizorycznego ustalenia obrotu, które mogą być potem dokładniej jeszcze zbadane i wyjaśnione przy przesyłaniu odwołań z wnioskami do komisji odwoławczej zgodnie z artykułem 88 ustawy.

2) Upoważnia się przewodniczących komisji szacunkowych do ograniczenia przymusowego ściągania podatku przemysłowego (od obrotu) za pierwsze półrocze 1924 r. do wysokości kwot przypadających od sum obrotu ustalonego w sposób podany wyżej pod 1).

Jednocześnie zamiast terminu, o którym mowa w części ostatniej okólnika Nr. 71 z 27. września br. wyznacza się czas od 27 do 31 października 1924, w ciągu którego urzędy skarbowe pod. i opł. skarb. winny wydelać cały personal do akcji egzekucyjnej przy ściąganiu kwot podatku przemysłowego za pierwsze półrocze 1924 r.

Z miasta otrzymujemy ze strony płatników bardzo liczne zażalenia na dowolny w wielu wypadkach wymiar podatku obrotowego, który grozi egzystencji gospodarczej wielu płatników.

Jesteśmy absolutnymi zwolennikami zasady, iż obowiązkiem obywateli jest płacenie podatków, ale naturalnie tylko w miarę słuszności i możliwości.

Widocznie nasza maszyna skarbową z powodu braku doświadczonych referentów nie funkcjonuje należycie. Byłoby niedorzecznością imputować tym panom złą wolę — w rezultacie jednak płatnicy padają ich ofiarą i często są w rozpacz, nie wiedząc, co począć. Wierzymy, iż wśród płatników znajdują się też niesumienni, fałszujący nawet księgi — czy jednak pokutować mają za to ci, którzy prowadzą książki uczciwie i fasonują sumiennie? Zdarzały się wypadki, iż skutkiem wygórowanego wymiaru podatku obrotowego i dochodowego niektórzy przemysłowcy likwidowali swoje przedsiębiorstwa, nie będąc w stanie płacić wymierzonych im podatków. Cóż jednak ma począć np. lekarz, adwokat, któremu wymierzono wprost absurdalnie podatek, nie stojący zupełnie w stosunku do jego dochodów? Czy zawiesić mają oni swój zawód na kółku i wnosić podania o posadę rządową?

Nasze urzędy skarbowe znajdują się w trudnym położeniu, liczyć się jednak należy z tem, że i przed wojną u nas i w całej Austrii po większej części podatnicy nie powodowali się wcale etyką — naraz zmieniać się nie mogą nawyczki i poglądy.

Płatnicy zrozumieć powinni, że co innego była śruba podatkowa za rządów zaborczych, a czem innym powinno być poczucie obowiązku wobec własnego państwa. Na to jednak potrzeba lat wielu — potrzeba wychowania społeczeństwa. Już przed wojną etyka podatkowa w Niemczech, Szwajcarii, Anglii — wogóle na zachodzie była inna, aniżeli u nas. Tam fałszywe fasje należały do wyjątków, całkiem inaczej, aniżeli to było u nas. Liczyć się z tem niestety trzeba. Na zachodzie fałszywe fasje dyfamowały płatnika — u nas nie brano tego tak skrupulatnie.

Badź co bądź jednak nie należy za płatników, przedkładających fałszywe fasje, karać lu-

dzi uczciwych i nakładać na nich ciężary olbrzymie, uniemożliwiać im wprost egzystencję. Zresztą kij ma dwa końce. Władze skarbowe doprowadziły do tego, że nauczeni doświadczeniem, niektórzy płatnicy, którzy w ubiegłych latach przedkładali fasje prawdziwe, a które zupełnie zignorowano — na skutek porady ludzi „doświadczonych i praktycznych“, przedkładają obecnie fasje nieprawdziwe, licząc się z tem, że referent je i tak zignoruje i wymierzy podatek na podstawie widzimisię własnego lub też opinii niesumiennej, niemądrej lub złośliwej, ze sfer postronnych.

W pewnym urzędzie (nie na księżycu) zdarzył się — jak opowiadają — niedawno wypadek następujący: Jeden z kupców za pierwsze półrocze br. wykazał że utargował przez ten czas 12.000 zł. Wymierzono mu jednak podatek obrotowy od sumy 150.000 zł. Kupiec osłupiał, a po oprzytomnieniu udał się do swego adwokata po ratunek.

Adwokat zgłosił się do referenta, a na za pytanie woźnego „w jakiej sprawie“ odpowiedział: „w sprawie p. radcy“. I został przyjęty. Przedłożył radcy sprawę swego klienta — radca mu przerwał: „Ależ ta sprawa załatwiona! Pan oświadczył, że przybywasz w mojej sprawie!“

Adwokat odpowiedział: „Tak, w interesie pana radcy. Klient mój podał dochód półroczny na 12.000 zł., wyznaczył mu p. radca podatek obrotowy od 150.000 zł. Jeżeli to się stało na pozytywnej podstawie — dopuścił się kupiec oszustwa, przedłożył fałszywe księgi. Jeżeli nie zmienił wymiaru — wniosem przeciw kupcowi doniesienie karne o oszustwo. Co jednak będzie, jeżeli się okaże, że podał on prawdziwą fasję, że nie fałszował ksiąg? Wówczas wniesiemy skargę przeciw p. radcy... Przyszedłem więc tutaj w interesie p. radcy...“

Referent oburzał się, twierdził, że to groźby etc. — skończyło się jednak na tem, że na drugi dzień wezwał kupca i oświadczył mu, że stała się widoczna pomyłka i że sprawa jego będzie ponownie rozpatrywana.

Do takich ostateczności zmuszeni są kupcy, przemysłowcy i wolne zawody, których opodatkowano niesprawiedliwie, ponad ich możność — a którzy niestety nie mogą zamknąć „budy“ i żyć z miłosierdzia Bożego... lub z renty.

Czynnikami decydujące powinny wreszcie zrozumieć, że śruba podatkowa nie może dalej wyprawiać takich harców i rujnować uczciwych obywateli za to, że istnieją niestety i tacy, którzy rozmaitemi sposobami uchylają się od płacenia tego, co się państwu należy.

PRZESILENIE RZĄDOWE W JUGOSŁAWII.

Białogród, 15 października. Gabinet podał się dziś wieczorem do dymisji. Ustąpienie gabinetu nastąpiło na życzenie króla, podyktowane pragnieniem umożliwienia krajowi polityki pokojowej zwalczania korupcji i osiągnięcia ostatecznego porozumienia między Serbami, Chorwatami i Słowenami. (Pat.)

SYTUACJA W HEDŻAS.

Djeddau, 15 października. Król Ali przybył tutaj i utworzył rząd prowizoryczny. Opuścił on wraz z wojskiem Mekkę, aby uniknąć rozlewu krwi. (Pat.)

Londyn, 15 października. Wahabici wkroczyli do Mekki. W mieście spokój. (Pat.)

ANGLJA UDAJE SIĘ POD OPIEKĘ LIGI NAR.

Genewa, 15 października. Sekretariat Ligi Narodów otrzymał od Mac Donalda depezę, w której premier angielski prosi o niezwłoczne zwołanie Rady Ligi Narodów w celu zbadania wyników pomiędzy rządem angielskim a tureckim różnic w interpretacji ostatniego paragrafu rezolucji Rady Ligi Narodów z dnia 30 września, w sprawie status quo na granicy Iraku. Sekretarz Ligi Narodów o depeży tej zawiadomił natychmiast przewodniczącego Rady Ligi Narodów Hymansa. (Pat.)

—00—

Wiadomości telegraficzne.

Pogrzeb Anatola France'a odbędzie się w sobotę w obecności prezydenta republiki Doumergue'a i wszystkich członków rządu. (Pat.)

Jeszcze jeden pojedynek. Wczoraj w Rembertowie pod Warszawą odbył się pojedynek na pistolety między p. Emilem Młynarskim dyr. opery a p. Ilskim posłem i ławnikiem magistratu. Sprawa honorowa wynikała na tle dyskusji w Magistracie. Pojedynek zakończył się bezkrwawo. Przeciwnicy podali sobie ręce. (AW.)

Spostrzeżenia meteorologiczne

Obserwatorium astronomicz. Politechniki Lwowsk.

15. październ.	7 rano	1 popoł.	9 wiecz.
Ciśnienie pow.	7425 mm	7412 mm	7407 mm
Temperatura	+ 16°C	+ 9.40 C	+ 59°C
Kierunek wiatru	cisza	WSW	WNW
Prędk. wiatr.	—	3	8

Temperatura najwyższa + 10.0, najniższa 0.6.
Godziny według południka lwowskiego.
Uwaga: pogoda.

KRONIKA

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Gawła op; gr. kat. Dyonizyja. Jutro rz. kat. Małgorzaty; gr. kat. Jerofteja — Wschód słońca 5:48; zachód 4:32

Teatr Wielki.

Początek przedstawień o godzinie 7-mej.

Czwartek „Złoto Renu”.
Piątek „Welon pierrotki”, balet w 3 akt. i „Chopiniada”, balet w 1 akcie (premiera).
Sobota o 3 pop. „Kiliński” — wieczór o 7 „Komisarz sowiecki”.
Niedziela o 3 pop. „Kiliński” — wieczór o 7 „Welon pierrotki” i „Chopiniada”.
Poniedziałek „Zamarłe oczy”.
Wtorek „Welon Pierrotki” i „Chopiniada”.

Teatr Mały.

Czwartek, piątek, sobota, niedziela, poniedziałek, wtorek „Podatek majątkowy”.

Teatr Nowości.

Czwartek „Katja tancerka”.
Piątek, sobota, niedziela, poniedziałek, wtorek „Pajacyk”.

Teatr Bagatela.

Codziennie przedstawienie kabaretowe. Pocz. o 8.

Kinoteatry:

„APOLLO” „Ślubowanie”.
„Kopernik” i „Marysienka”: „Bitwa pod Czumazim”.
„CHIMERA”. „Rozwód” i „Dziecko pogromcy”.
„PASAŻ”: „Komisarz bolszewicki”.

Ze Lwowa.

— Zjazd Rad Powiatowych Wschodniej Małopolski. W dniu 16 bm. zbiera się we Lwowie w sali Rady powiatowej, przy ul. Mochackiego, Zjazd przedstawicieli Rad powiatowych trzech województw Wschodniej Małopolski. Zjazd zwołuje, przy pomocy miejscowego Zrzeszenia Małopolskich Rad powiatowych, Prezydium Rady zjazdów Samorządu powiatowego z Warszawy, ogólnie - państwowej organizacji związków samorządu powiatowego.

— Kiedy się skończy otwieranie amerykańskich listów? Wczoraj przyniesiono do naszej redakcji list, wysłany przez „Dziennik Chicagowski” do jednego z lwowskich recenzentów. List ma pieczętkę „Lwów 7”. Czerwonym ołówkiem wypisana jest liczba 15 (zapewne numer rejonu) a liczba 2782, pisana ołówkiem fioletowym oznacza pewnie numer, zarejestrowany w księgach pocztowych. — Cóż jednak pomogą te znaki ochronne, skoro list zdradza ślady nieuczciwej ręki, która go rozklejała ołówkiem i nożem. Ślady ołówka widać jeszcze na kopercie. Widocznie szukała dolarów, których na szczęście nie było. Lecz nie o dolary tu chodzi ale o uczciwość funkcjonariuszy pocztowych. Czy naprawdę jesteśmy już tak zdemoralizowani, że nawet zwyczajny list nie dojdzie do rąk adresata w sposób uczciwy? Przecież kiedyś musimy przestać kraść — nieprawdaż?

— Cena chleba we Lwowie podwyższoną znowu została z 40 na 45 gr. za bochenek 1 kg. Cenę chleba ciemniejszego z mąki 70-procentowej ustanowi później komisja cennikowa. Cena chleba kulikowskiego wynosi dalej 50 gr., a cena najlepszej mąki pszennej 60 gr.

Ceny lwowskie chleba wyższe są od cen krakowskich i warszawskich. Cena chleba z żytniej mąki 50-procentowej wynosi 38 do 39 gr. w Krakowie, a w Warszawie 41 gr.

Cena ustalona przez lwowską komisję cennikową przedłożona została województwu, które przed zatwierdzeniem tej ceny skalkuluje niezawodnie cenę młynarzy i piekarzy.

— Zebranie emerytów, rencistów oraz wdów i sierót b. państw zaborczych, którzy nie należą do Związku emerytów, odbędzie się dn. 18 października br. w sali Związku P. Z. K. o godz. 6 wieczór przy ul. Gródeckiej 91 l. p.

— Aresztowanie zabójcy. Na Dworcu kolej. w Szczercu rozegrała się onegdaj awantura — w czasie której padło kilka strzałów — od których padł martwy jeden z miejscowych kupców Samuel Burnberg r. Mendel, zam. w Szczercu. — Zabójca, nazwiskiem Bartłomiej Babiarez, przemysłowiec z Hodowic, zam. ostatnio we Lwowie w hotelu wiedeńskim, przy ul. Błonnej, zbiegł. Dzięki zapamiętanemu rysopisowi, udało się wywiadowcy polic. Simonowi przytrzymać Babiara. Według zeznań świadków, Babiarez, który przybył tylko na krótki czas do Szczercu, został sprowokowany przez zgromadzonych tam w poczekalni żydków. Babiarez przyznaje się do popełnionego czynu. Dalsze śledztwo w toku.

Z całej Polski.

— 75-rocznica zgonu Chopina. Dziś 16. bm. odbędzie się w Warszawie celem uczczenia 75-rocznicy zgonu Chopina w Filharmonii wieczór, na którym Józef Śliwiński wykona dwa koncerty fortepianowe Chopina. Słowo wstępne wygłosi Karol Szymanowski.

— Brak popytu na parcelację. Z Warszawy donoszą: „Ogólny brak gotówki zmniejszył znacznie w ostatnich czasach popyt na ziemię. Wywołało to zupełny zastój w instytucjach upoważnionych przez ministerium reform rolnych do przeprowadzenia parcelacji majątków ziemskich. Właściciele ziemscy, którzy w związku z opłaceniem podatku majątkowego i innych należności skarbowych i komunalnych zmuszeni są do sprzedaży częściowej posiadanych nieruchomości ziemskich udzielała obecnie znacznych kredytów. Kredyty te rozłożone zostają częstokroć na okres do lat 10”.

— Kierownikiem prokuratury państwa przy sądzie apelac. w Krakowie został dr. Tokarz, prezes sądu okręg. w Cieszynie.

— Zwyżka kosztów żywności w Warszawie wynosiła w tygodniu od 28 zm. do 4 bm. 4.02 proc., podczas gdy w tygodniu poprzednim wynosiła tylko 2.24 proc.

— Rejestracja bezrobotnych rozpoczęła się w Krakowie 13 bm. Napływ bezrobotnych do rejestracji był bardzo mały.

— Fałszerzy książeczek wojskowych aresztowano w Łodzi. Posiadali oni zapas prawdziwych książeczek wojskowych, które wypełniali i zaopatrywali fałszywymi pieczęciami i podpisami.

— Strajk drukarzy w Warszawie został 13. bm. zlikwidowany. Pracownicy drukarscy podjęli już pracę.

Nowa umowa z drukarzami warszawskimi podpisana została na warunkach następujących:

„Minimum wykwalifikowanego pracownika wynosić ma 90 złp. tygodniowo. Minimum to uregulowane ma być od listopada w stosunku do mnożnika drożyznianego, jeśli mnożnik ten przekroczy w jedną lub drugą stronę 3 proc., a w razie mniejszego mnożnika wtedy dopiero, gdy w sumie z następnymi miesiącami przekroczy 3 proc.

Regulamin pracy obowiązywać ma dawny, tj. obowiązujący do dnia 4. lipca br. Do 15. listopada ma być uregulowana sprawa przyjmowania uczniów. Umowa ta obowiązuje do 30. czerwca 1925 r. O ile zaś nie zostanie wymówiona przed 1. czerwca 1925, to automatycznie obowiązywać będzie do 30. listopada r. p.

Z całego świata.

— Między Castiglioniem a Bankiem depozytowym we Wiedniu przyszło, według pism wiedeńskich, do porozumienia, które reguluje wszystkie zobowiązania Castiglioniego wobec banku depozytowego. Na skutek tego porozumienia procesy karne i cywilne, wytoczone Castiglioniemu, zostały cofnięte.

Zebrania, odczyty i widowiska.

— „Nieboska komedia”. Pod reżyserią J. Sosnowskiego rozpoczęły się próby z ancydziała Krasieńskiego, które na naszej scenie ma być wystawione z wielkim pietyzmem.

— „Welon pierrotki” i „Chopiniada”. Piątkowy wieczór baletu, na który złożą się „Welon pierrotki” i „Chopiniada”, także pod względem dekoracyjnym i kostiumowym zapowiada się niezwykle ciekawie. Do dekoracji użyte będą odpowiednio stonowane kotary, w głębi zaś ustawione będą przystawki kulisowe, a wszystko to tonąć będzie w świetle pod względem barw dostosowanym do akcji. Reżyser-baletmistrz Faliński wystąpi z całym baletem i ze wszystkimi solistami, którzy przypominają się publiczności w tym interesującym wieczorze.

— Lwowskie Towarzystwo Lekarskie. XXVI. posiedzenie naukowe odbędzie się w piątek 17 bm. o godz. 18-tej w sali Polikliniki przy ul. Lindego 5. Porządek dzienny: 1) Demonstracje chorych, 2) Prym. doc. dr. R. Leszczyński: Problem kolorimetrii w dermatologii.

— Wpisy na kursy języka francuskiego Towarzystwa Przyjaciół Francji przyjmuje codziennie od 6—8, gmach gimn. realnego, ul. Kubali 2 (boczna Batorego) parter naprawo, kl. I. a.

Dr. Franciszek Mehrer, urolog, powrócił i ordynuje jak dawniej od godz. 3. do 5. popoł. ul. Trybunalska 1. II. p.

Z. R. 3 W N. JORKU.

Nowy Jork, 15 października. Na polecenie szefa lotnictwa wojskowego, 5 samolotów wojskowych pod przewodnictwem Keslinga, wyruszyło o świcie na spotkanie statku Z. R. 3, który przybył o godz. 13.29. Samoloty towarzyszyć mają statkowi aż do chwili wylądowania. Droga od New Port do Nowego Jorku, wynosząca 100 mil, przebył statek przy pięknej pogodzie w jednej godzinie. Wylądowanie statku Z. R. 3 w Lakehurst nie nastąpił popołudniu, ponieważ ma on jeszcze przelecieć ponad Waszyngtonem. (Pat.)

— Zeppelin Z. R. III., który obecnie odbywa podróż do Ameryki, leci z szybkością 70—100 km na godzinę, a nie 150 km, jak to mylnie podały depesze. Statek powietrzny Z. R. III. posiada największą osiągalną szybkość 125 km na godz. (j.)

Z opery.

Meyerbeera „Prorok”.

Ostatni przedstawieniem tej opery dyrygował po raz pierwszy p. Zuna. W krótkim czasie, który pozostawał po wystawieniu „Złota Renu”, kapelmistrz ten przestudiował z śpiewakami na nowo całość, usunął wiele dawniejszych błędów w deklamacji muzycznej, wyrównał frazowanie i przywrócił należyte, przez kompozytora dokładnie oznaczone tempo. Muzyka baletowa (Redowa), hymn „królu niebios”, wielki marsz koronacyjny i sceny zespołowe, podane w należytem tempie i odpowiednio stopniowane w dynamice, silniejsze, niż przedtem, wywierały wrażenie.

Soliści byli świetnie dysponowani, zwłaszcza pp. Green, Lipowska, oraz pp. Cyganik, Kwiatkowski, Mann, Martini i Schütz; dołożyli oni wraz z zespołem baletowym wszelkich starań, aby całość przedstawienia utrzymać na należytych poziomach.

Wogóle odniosło się wrażenie, iż teatr robi swoje. Tylko publiczność nie dopisuje; tak przeżających pustek w amfiteatrze dawno się nie widziało.

Grd.

Z sali sądowej.

Rabunki i kradzieże z czasów inwazji ukraińskiej.

Smutne, barbarzyńskie czasy przypominały się wczoraj w sali sądowej, gdy odczytywano akt oskarżenia przeciw b. kapralowi armii ukraińskiej, woźnemu pocztowemu w Żółkwi, Michałowi Koczutowi, któremu zarzucono zbrodnię rabunku z bronią w rękę i zbrodnię ośmiu kradzieży również z bronią w rękę i przy użyciu groźnych pogroźek.

Stało się to z początkiem r. 1919, gdy wojska ukraińskie cofały się pod naporem wojsk polskich z powiatu żółkiewskiego. Odk. Koczut w towarzystwie kilku innych żołnierzy grasował w Kuninie i Żółkwi. Groząc zabiciem zabierali owi herole konie, wozy, bieliznę, pościel, ubranie, futra, pieniądze, biżuterje itp. Oczywiście każdy bał się opierać rozwydrzonym żołdakom, u których zabicie człowieka, w czasie walk, było bagatelką, jak to zresztą wykazały bardzo liczne, niestety, fakty.

W ciągu rozprawy przesłuchano świadków, poszkodowanych. Zeznania niektórych były łagodniejsze niż w śledztwie. Trybunał przedłożył sędziom 14 pytań, z tych trzy odnosiły się do rabunku, trzy ewentualne do zbrodni gwałtu publicznego, a ośm do kradzieży. Pytania o rabunek 12 głosami zaprzeczyli sędziowie, przy in-

nych pytaniach wykreślili słowo: „z bronią w rękę”, przyjmując widocznie twierdzenie obrońcy dr. Zarzyckiego, że Koczut jako żołnierz nie wybierał się specjalnie z bronią, bo broń tę posiadał zawsze przy sobie.

Prokurator dr. Paklikowski domagał się odpowiedniej kary. Trybunał, na podstawie werdyktu sędziów uznał Koczuta winnym zbrodni gwałtu publicznego przez wymuszenie i zbrodni kradzieży przy użyciu gwałtu, skazując go za to na trzy lata ciężkiego więzienia. Kara groziła Koczutowi od 5 do 10 lat. Trybunał uwzględniając jako okoliczność łagodzącą demoralizację wojenną, wymierzył mu karę niższą. Ponieważ oskarżony wyrok przyjął, będzie zastosowana amnestja, skracająca karę do dwu lat.

Na krawędzi dnia.

PIASTOWY SZTANDAR.

W oknie wystawowym, w Hotelu George'a, między książkami zatrzymuje przechodnia okazały sztandar jedwabny, przedstawiający chłop polskiego przy pługu. Pługa jednak nie widać, tylko dwie krzywe czepigi. Chłop ma długi rozwiany włos, sumiaste wasy i wzrok zapatrzonej w dal. Widocznie nie widzi, co orze, gdyż dookoła chłopca i czepigi kwitną duże dzwonki. Dzwonki te jednak mają liście podobne do łopiochu. Łopioch rośnie pod płotem a dzwonki na łące. Po co orać łąkę pełną kwitnących dzwonków i który chłop orze nieskoszone przedtem to-

piochy? — Na sztandarze nie ma żadnego napisu tylko obok umieszczona wizytówka wskazuje, że to jest sztandar Polskiego Stronnictwa Ludowego „Piast”.

Kiedy „Piast” był piastem, nie stać go było na jedwabny sztandar. Chodził w zgrzebnej koszuli i chołostniach, jak każdy ciężko pracujący piast. Orał ziemię czystą i uczciwą jak on sam, a na polu nie rosły ani dzwonki ani łopiochy. Pił łął mu się z czoła, stwardniałe ręce trzymały czepigę a oczy wpatrzone były w bruzdę i konia.

Dziś, gdy ma jedwabny sztandar, może spokojnie patrzeć na malowane czepigi i dzwonki rosnące na łopiochu. Ziemia nie wiele go obchodzi, gdyż patrzy w dal hen... ku dobrym koncepcjom itp. „głębszym ideom”, które dają i jedwabny żywy i jedwabne sztandary.

Piękny jest sztandar. Jest on sztandarem tych, którzy widzą dzwonki na łopiochu. K.

NADEŚLANE.

Podziękowanie.

JW. Panu Dr. Walerjanowi Madejewskiemu (Wałowa 11), za skuteczną pomoc i troskliwą opiekę lekarską, w czasie choroby mojej żony składam tą drogą serdeczne podziękowanie.

Bronisław Radzim.

7918

KURIER EKONOMICZNY

Lwów, 15 października.

+ **Zniesienie ustawy dewizowej w Berlinie.** Rozporządzenie w sprawie zniesienia ustawy dewizowej zostało już przygotowane. Utrzymuje ono dotychczasowe przepisy o bankach dewizowych, jednakowoż prawo nadawania poszczególnym bankom charakteru dewizowego będzie w przyszłości zastrzeżone dla władz najwyższych, zaś urząd komisarza dewizowego, który dotychczas posiadał te kompetencje, będzie zniesiony. Utrzymany będzie nadal zakaz handlu terminowego dewizami, o ile chodzi o transakcje dewizowe dokonane w markach. Kantory wymiany na mocy wymienionego rozporządzenia, będą mogły sprzedawać waluty w pewnej ściśle oznaczonej ilości.

+ **Nowy transport 2 złotych.** Dnia 15 b. m. wysłano z Anglii 2-gi transport monet srebrnych zawierający 1 milion sztuk monet 2 złotych.

+ **Waluty z eksportu.** Ministerstwo skarbu przystąpiło do opracowania na podstawie ustawy upoważniającej ministra skarbu do regulowania obrotu dewizowego, specjalnego rozporządzenia, którego mocą wprowadzony zostanie obowiązek odstępowania Bankowi Polskiemu walut z eksportu węgla, koksu, brykietów, żelaza i wyrobów żelaznych, cynku, ołowiu i wyrobów z tych metali oraz kwasu siarczanego i produktów chemicznych koksowni. Rozporządzenie to rozciągnie obowiązek odstępowania walut obcych z eksportu na całą Polskę, zmieniając podstawy prawne tego zobowiązania, gdyż zamiast zawierania umów z poszczególnymi organizacjami, wejdą w zastosowanie ustalone dla całego państwa przepisy rozporządzenia ministerialnego.

+ **Wpływy z danin i monopolii, a budżet na r. 1924.** Tymczasowe zestawienie wpływów z danin publicznych i monopolii wskazuje, iż w ciągu 9 miesięcy b. r. z podatków pośrednich, cel, opłat stemplowych i należności oraz z monopolii wpływy rzeczywiste przewyższyły znacznie sumy preliminarne, co zawdzięczyć należy w znacznym stopniu usprawnieniu aparatu administracyjnego w dziale podatkowym i naprawie stosunków skarbowo-gospodarczych. W ciągu 9 miesięcy z podatków pośrednich zamiast 75 proc. wpłynęło do skarbu państwa 89 proc. sum preliminarznych w budżecie całorocznym, z cel 113 proc. z opłat stemplowych i należności 106 proc. i wreszcie z monopolii 111 procent. Podatki bezpośrednio wpłynęły w mniejszym rozmiarze w stosunku do preliminarza całorocznego — głównie

z powodu rozkładu terminu ich płatności i przetrzymania tych terminów na końcówce miesiąca roku. (AW.)

+ **Wycofywanie z obiegu biletów zdawkowych.** Ministerstwo skarbu opracowuje projekt rozporządzenia o wycofaniu z obiegu biletów zdawkowych od 1 złotego i zamiany ich na bilon metaliczny ewentualnie na bilety Banku Polskiego lub bilety zdawkowe wartości 1 i 2 złotych. Rozporządzenie prezydenta Rzeczypospolitej z 20 czerwca r. b. przewiduje, iż wymiana biletów zdawkowych wartości od 1 złotego rozpocznie się ma w dniu 1 listopada 1924 r. — Termin ostateczny wymiany biletów zdawkowych upłynie w dniu 31 stycznia 1925 r. — Zgodnie z tym rozporządzeniem ministerstwo skarbu ustali warunki oraz terminy wymiany biletów zdawkowych. — Bilety zdawkowe wypuszczone były przejściowo przy wprowadzaniu waluty złotej, wobec tego, iż na ten termin nie mogła być dostarczona odpowiednia ilość bilonu metalicznego. (AW.)

+ **Prace waloryzacyjne.** Do opracowania projektu uzupełnienia o waloryzacji zobowiązań publiczno i prywatno-prawnych powołana została specjalna komisja złożona z przedstawicieli prokuratury generalnej, ministerstwa sprawiedliwości, skarbu i ministerstwa przemysłu i handlu pod przewodnictwem prof. Zolla. Komisja zajmie się głównie sprawą uzupełnienia rozporządzenia z dnia 14 maja r. b. w stosunku do tych zobowiązań prywatno-prawnych, które nie zostały rozporządzeniem tem objęte. Wobec nieobecności prof. Zolla przewodnictwo w komisji do czasu jego powrotu sprawuje st. radca prokuratury generalnej p. Werner. Projekty opracowywanego rozporządzenia dostosowane zostaną do zasad poprzednio opracowanych i ogłoszonych i w nich nie naruszają norm ustalonych w dotychczas obowiązujących rozporządzeniach. (AW.)

+ **Giełdy pieniężnej** wczoraj nie było.

W obrotach prywatnych po za giełdą tendencja chwiejna i zniżkowa.

Dolary ameryk. 5.17 do 5.18½; dolary kanad. 4.97 do 4.98, korony czeskie 0.15½ do 0.15½; tefle 0.02 do 0.02½; franki franc. 0.26½ do 0.27½; franki szwajc. 0.96 do 0.97; funty szterl. 23.20 do 23.40.

Złoto: 20 kor. 21.80 do 22.00; 20 frank. 20.20 do 20.40; 20 mark. 23.40 do 23.50; 10 rubli 26.80 do 27.80 gr.

Srebro: kor. austr. 0.44 do 0.44½; 5 kor. austr. 2.24 do 2.26; guldeny austr. 1.16 do 1.18; ruble 1.85 do 1.95; kopiejki za rubel 0.85 do 0.95.

+ **Import maki amerykańskiej.** Nasz korespondent warszawski donosi: Pertraktacje o na-

wiązanie bezpośrednich stosunków z amerykańskimi producentami maki prowadzone przy udziale konsulatu amerykańskiego przez nasze zespoły spółdzielcze, są już na ukończeniu. Wysokość miesięcznego importu amerykańskiej maki ustalono na 1000 tonn. Pierwsze umowy dostaw będą zawarte jeszcze w tym tygodniu.

AKCJE GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

B. Dyskont. warsz. 6.90, B. dla Handlu i przem. 1.15, B. Kredytowy warsz. 0.30, B. Handlowy warsz. 0.00, Przemysł. Polskich 0.00, Przemysłowy warsz. 0.00, B. Handl. Poznań 2.50, B. Przemysł. Lwów 0.40, B. Zw. Sp. Zarob. 7.00, B. Zachodni 1.95, B. Zw. Ziemi 0.30, Cerrata 0.33, Tespy 0.00, Kijewski 0.27, Puls 0.40, Weit 0.00, Wilk 0.00, Elektryczność 1.9, Pol. tow. elektr. 0.0, Chodorów 5.30, Czersk 0.00, Czestocice 2.60, Gosławice 3.00, Michałów 0.58, Cukier 1.40, Węgiel 3.80, Pol. Nafta 0.00, Brugger 0.70, Nobel 0.00, Cegielski 0.61, Modrzejów V. 5.20, V-0.00, Norblin 0.84, Ostrowieckie 7.95, Parowoz 0.35, Pociąg 2.00, Rohn 0 em. 0.53, Starachowice 3.04, Ursus 2.35, Zieleniewski 0.00, Zawiercie 30.75, Zyrardów 17.75, Borkowski 1.25, Syndykat Rol. 0.0, Pol. Lloyd 0.00, Cmielów 0.00, Haberbusch 5.35, Spiess 1.58, Siła Światła 0.54, Firley 0.00, Łazy 0.16, Drzewo 0.50, Przem. leśny 0.00, Lilpop 0.74, Belcol 0.00, Hurt 0.00, Jabłkowsky 0.23, Transp. i Żegluga 0.00, Filtzner 0.00, Rudzki 1.51, 0.00, Konopie 0.00, Sirem 0.00, Zgierz 0.75, Pustelnik 0.00, Lenartowicz 0.00, Orthwein, 0.00, Klucze 0.00, Tepege 0.00, Ostrowiec 0.00, Spirytus 2.68, Zach tow. 0.00, Korek 0.00, Majewski 0.00, Brown Boveri 0.00, Zj. Fabr. Masz. 0.00. — Tendencja początkowo mocna, pod koniec słabiona. (AW)

GIEŁDA GDAŃSKA.

Warszawa 107.40-107.40, Złoty 17.8-107.0, N. Jork 0.000-0.000, Londyn 0.00, Paryż 0.00-0.00, Szwajcaria 0.00-0.00, Niemcy 0.00-0.00, Włochy 0.00-0.00, (AW).

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 238	Lwów 15 październ.	Warszawa 15 październ.	Zurych 15 październ.
	D e w i z y		
100 złotych	—	— 00 —	99 7/8
1 funt ang.	—	23 33	23 44
100 frs franc.	—	27 26	27 30
100 fr. szwaj.	—	90 82 1/2	100 00
100 fr. belg.	—	25 21	25 25
100 K czesk.	—	15 45	15 47
100 K węg.	—	0 00	0 0068
100000 k aust.	—	7 32 1/2	7 3
100 M niem.	—	000 0	1 24
1 Dolar an.	—	5 18 1/2	5 21
100 Lir wł.	0 00-0 00	22 69	22 80
100 Lei rum.	0 00	0 00	2 80
100 guld. hol.	—	203 10	204 45
100 K norw.	—	—	74 25
100 K duńsk.	—	—	90 80
100 K szw.	—	000 00	138 65
Hiszpanja Belgrad	—	—	70 00
Pożycz. złota	—	6 10	7 45
Poż. kolej.	—	9 00	—
Bony złote	—	0 92	—
Miljonówka	—	0 73	—
		(AW)	(AW)

NADESLANE.

Dr. S. OBERLAENDER

powrócił i ordynuje jak zwykle przy placu Smolki 1 a, II. p. w chorob. dróg moczowych. 7890

Zapiski.

„Ruch Pedagogiczny”. Ukazał się właśnie w druku Nr. 7-8 „Ruchu Pedagogicznego” (za wrzesień-październik 1924), czasopisma poświęconego nowszemu prądowi w wychowaniu i nauce. W zeszytach tym rozpoczyna się seria artykułów prof. Fl. Znanieckiego p. t. „Szkice z socjologii wychowania”. Helena Witkowska zajmuje się zagadnieniami metodycznymi w zakresie „Nauki o Polsce współczesnej” w rozprawie „Obywatel”. Gruntowne studjum dra J. Mirskiego „Rozwój i wychowanie płciowe dziecka” zaznajamia czytelników z głośną w świecie naukowym teorią Freuda. W artykule „Pedagogium w Krakowie” informuje H. R. o nowej organizacji studiów nauczycielskich. Zeszyt zamykają recenzje i kronika pedagogiczna. „Ruch Pedagogiczny”, wydawnictwo Związku Pol. Naucz. Szkół Powszechnych wychodzi od lat 13 w Krakowie pod redakcją dra Henryka Rowida. Adres Administracji: Rynek 29, II p.

Gazeta Bankowa Nr. 19. pod nową redakcją Inż. Józefa Jaskólskiego zawiera obfitą i bardzo interesującą treść, na którą składają się następujące artykuły: „Reglamentacja bankowości w Czechosłowacji” Dra Emila Spáta z krytycznym oświetleniem projektu odnośnych ustaw, „Bogactwo narodowe i bilans płatniczy Szwajcarii, a Polska” Inż. Jaskólskiego. „Zapas kruszcowy, a obieg banknotów” Prof. Antoniego Van Gyna. Dekadowe wykazy rachunków Banku Polskiego za cały czas istnienia Banku. Codzienne kursy wszystkich akcji podług urzędowych ceduł giełdy Warszawskiej, Lwowskiej, Krakowskiej i Poznańskiej za drugą połowę września. Bibliografia. Kalendarjum. Kronika Krajowa i Zagraniczna.

Sport.

PIŁKA NOŻNA.

Pogoń-Czarni. Zawody o mistrzostwo kl. A lwowskiego okręgu odbędą się w najbliższą niedzielę tj. 19 bm. o godz. 2.45 popołudniu, w parku sportowym I. L. K. S. Czarni, za stryjską rogatką. Zawody te są poważnym występem obu drużyn w kończącym się sezonie jesiennym. Piękna pogoda pozwoli zapewne wszystkim, żadnym piłkarskich emocji, na obejrzenie b. interesującego meczu, zwłaszcza że z jednej strony występuje Mistrz Polski znajdujący się w świetnej formie, czego dowodem zwycięstwa nad Hasmoneą i Polonią, a z drugiej strony jego odwieczny rywal Czarni. Przeprowadź biletów od czwartku do soboty włącznie w godzinach od 9-1 i od 4-7 w składzie papieru E. Hawranka, pl. Marjacki 10. W przedsprzedaży są bilety znacznie tańsze.

Wyniki zagraniczne.

Wiedeń. Zaw. Tow. Amatorzy-D. F. C. (Praga) 2 : 1 (0 : 0). Amatorzy-Sportclub (amatorzy) 4 : 0.

Pierwsza liga zawodowa. Rapid-Sportclub 2 : 1 (0 : 0). Vienna-W. A. C. 1 : 0 (1 : 0). Simmering-Rudolfshügel 4 : 0 (1 : 0) (!!). Admirak-Hakoah 2 : 0 (1 : 0). Wacker-Slovan 1 : 1 (1 : 1). W mistrzostwie prowadzi Simmering 6 punktami, kolejno miejsca zajmują z 5 punktami Admirak, Vienna, Rapid i Wacker.

I. Liga amatorska. Red Star-Jedlersdorf 1 : 1. Strassenbahn-Donau 1 : 1. Gersthof-Neubau 4 : 1. Sturm XIV -Phönizia 2 : 1. Donaustadt-Simmeringer Sp. V. 1 : 0. Bewegung XX.-Cricketer 4 : 2.

W mistrzostwie drugiej ligi zawodowej prowadzi Bewegungsspieler 6 punktami. Drugie miejsce zajmuje International (5 punkt.), trzecie W. A. F., czwarte Hertha, podczas gdy Oostmark znalazł się na 7 miejscu.

Styria — Austria Dolna 3 : 2 (1 : 1).

Budapeszt. M. T. K. — U. T. E. 1 : 0. (W M.

T. K. grał znowu Molnar). F. T. C. — Törekves 1 : 1. III Obwód-Nemzeli 2 : 0. Vivo-Varas 2 : 2. Kispesti-Uniwersytet 2 : 0. Zuglo-B. T. C. 1 : 0.

Praga. Victoria Žizkov-Praga VII 4 : 1. Sparta—Czeskie Karlin 4 : 1. Hradec Kralskie—Slavia (Praga) 3 : 1.

Berno. Zidenice-Moravska Slavia 3 : 0.

Preszburg. Blue Star (Berno) — Bratislava 4 : 1.

Berlin. Berlin-Połudn. Niemcy 4 : 2. Połudn. Niemcy - Środkowe Niemcy 2 : 0. Nürnberger F. C. - Bayern 1 : 1. Spielvereinigung Fürth-Teutonia 6 : 1.

Rewanżowe spotkanie Kraków-Wiedeń, odbędzie się 5. maja we Wiedniu.

LEKKOATLETYKA.

Światowy rekord w rzucie oszczepem, postawił onegdaj w Fbsjö Gonar Lindström, osiągając 66.62 m.

Ze świata.

— Sukcesy Lwowianina zagranicą. Jak się dowiadujemy tenor opery poznańskiej lwowianin Michał Duda, uczeń znanej szkoły śpiewackiej p. Heleny Moyszewiczowej we Lwowie, został zaangażowany do wiedeńskiej „Volksoper”. Recenzenci wiedeńscy nie szczędzą pochwał utalentowanemu śpiewakowi, który się dał poznać na koncercie urządzonym we Wiedniu przez stow. polskie „Strzelca”.

— Petersburg ma ponownie zostać stolicą Rosji. Podług doniesień pism rosyjskich rząd sowiecki zamierza przenieść stolicę znowu z Moskwy do Rosji, ażeby w ten sposób odciągnąć ludność Moskwy. W tym celu mają rozmaite instytucje sowieckie przenieść etapowo do Petersburga. Najpierw mają zostać przeniesione komisariaty dla spraw zdrowia, handlu, wojskowe i średnie szkoły — poczem z czasem przeniesie się także rząd do Petersburga i prawdopodobnie zajmie były pałac zimowy.

BACZNOŚĆ!

„LUBA”

Lubomir (mączka kukurydzowa), Budynie różnych smaków, — Proszek do pieczywa (dr żdż wy), Cukier waniliowy i cytrynowy, Proszek na sos wanil., są najlepszymi artykułami wyrobu krajow. — Żądajcie wszędzie!

Do nabycia niemal we wszystkich składach spożywczych i drogerijnych. — Przedstawicielstwo na Małopolskę Wschodnią powierzyliśmy firmie T. Nowosielski, we Lwowie ul. Supińskiego 9. „LUBOŃSKA FABRYKA DROŻDŻY” dawn. G. Sinner Tow. Akc. LUBOŃ, POZNAŃ 7889

BACZNOŚĆ!

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. GOLDSTEIN były elem kliniki wied. i berlińskiej Ord. 10-12 i 2-5, KRASZEWSKIEGO 3. 7741

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. Henryk Rozmarin powrócił i ord. Lwów, Kopernika 12. 7766

Puszki blaszane na konserwy

Meble żelazne

Nakrycia stołowe z alpaki

Naczynia kuchenne

tygłe grafitowe

szczotki druciane

poleca:

7872

Fr. CHLADEK

Lwów, Rynek 45. (róg ul. Grodzickich).

Taniej niż wszędzie bo w budce

Instrumenty muzyczne i przybory do tychże poleca

JÓZEF REISLER

Lwów, pl. Solskich (naprzeciw ul. Słonecznej 11. a.) Konto czekowe P. K. O. Nr. 150.838. 7867

Zastępca za prowizją (Werkzeuge- und Werkzeugsmaschinenbranche)

z branży narzędzi i maszyn do wyrobu narzędzi poszukiwany tylko tacy kompe enci zechcą się zgłosić, którzy dobrze są wprowadzeni u klientów i pracują od wielu lat z najlepszym sukcesem. Ofer y pod szyfrą „SERIOS nr. 40233” do ekspedycji anonsów Bock & Herzfeld Wiedeń I., Adle gasse 6. 7856

KONKURS.

Rada Szkolna miasta Lublina ogłasza niniejszem konkurs na dziesięć posad kierowników siedmioklasowych szkół powszechnych w mieście Lublinie.

Wakują posady w szkole Nr. 1 (męska), Nr. 2 żeńska, Nr. 4 (żeńska), Nr. 8 (męska), Nr. 9 (żeńska), Nr. 12 (żeńska), Nr. 13 (żeńska), Nr. 15 (mieszana), Nr. 18 (mieszana) i Nr. 21 (żeńska).

Wymagane kwalifikacje: egzamin wydziałowy lub Wyższy Kurs Nauczycielski, najmniej dziesięć lat praktyki nauczycielskiej w szkołach powszechnych.

Podanie zaopatrzone w załączniki 1) metryka, 2) świadectwo przydatności fizycznej do zawodu nauczycielskiego, 3) świadectwo złożenia egzaminu wydziałowego lub ukończenia Wyższego Kursu Nauczycielskiego, 4) dowody dotychczasowej praktyki szkolnej, 5) życiorys, 6) opinia dwóch wiarygodnych świadków należy przesać do Rady Szkolnej m. Lublina (Magistrat I. p. pokój Nr. 11). Termin wnoszenia podań upływa z dniem 30 listopada 1924. 7918

Rada Szkolna m. Lublina.

Na sezon jesienno-zimowy

polecają

Górski i Witek

T telef. 24-35. Lwów, pl. Marjacki 1.5. Telef. 24-33.

Olbrzymi wybór

Raglanów, Kapeluszy, Bielizny,

oraz Krawatów. 7915

Tabela walutowa za trzeci kwartał 1924

t. j. za lipiec, sierpień i wrzesień 1924.

wysła nakładem „Codziennych wiadomości ekonomicznych” w Warszawie (Ajencja wschodnia) i zawiera:

Kursa dewiz i banknotów (za wszystkie dni) giełdy pieniężnej w Belgji, Holandji, Helsingforsie, Kopenhadze, Londynie, Nowym Jorku, Paryżu, Pradze, Sztokholmie, Szwajcarii, we Włoszech i we Wiedniu.

Cena tabeli walutowej 2 zł. (we Lwowie i z przesyłką pocztową). Do nabycia w lwowskim oddziale „Ajencji Wschodniej” ul. Długosza 31. parter.

Są także do nabycia po 2 zł. poprzednie tabele walutowe a to: 1) za r. 1919 i 1920, 2) za r. 1921, 3) za r. 1922, 4) za r. 1923, 5) za pierwszy kwartał 1924, 6) za drugi kwartał 1924.

Po otrzymaniu kwoty przypadającej (najlepiej przekazem pocztowym) wysyłamy tabele walutowe pod opaską poleconą. 7870

OGŁOSZENIE.

Ludwika z Wawrzykowskich Jagodzińska recte Piskor, urodzona 7. sierpnia 1875 w Baranowie, kupcowa, Mieczysław Jagodzinski recte Piskor urodzony 12. lipca 1900 w Baranowie syn Józefa i Juljanny z Wawrzykowskich i Emilja Wawrzykowska urodzona 22. maja 1913 w Rozwadowie, córka Ludwiki Wawrzykowskiej wniosli prośbę o zezwolenie na zmianę nazwiska rodzowego na „Jagodzińska”. Województwo we Lwowie podaje powyższą prośbę do powszechnej wiadomości z nadmienieniem, że w myśl art. 4. ustawy z dnia 24. października 1919 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 88 poz. 478. wolno przeciw jej uwzględnieniu zgłosić do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zarzuty, które podać należy do Województwa we Lwowie w przeciągu dni 60 od dnia ogłoszenia w „Monitorze Polskim”, które równocześnie zarządza się.

We Lwowie, dnia 7. października 1924. 7896 Za wojewodę: Karchesy, w. r.

PRZEWODNIK INFORMACYJNO-REKLAMOWY

„KURJERA LWOWSKIEGO“ we Lwowie.

Niżej podane firmy polecamy P. T. Szan. CZYTELNIKOM

CUKIERNIE	DYWANY	GALANTERJA	KWIATY	MATERI. SUKIENNE	SM CZNE OBIADY z 3 dań po 1 zł. wyjątkowo restauracja H. MAGENHEIMA, Piekarska róg S. Kramentek, oraz piwo OKOCIMSKIE.	SZKOŁY	TOWARY ŻELAZNE
A. BIENIECKIEGO i K. ZWOLINSKIEGO, ulica Hetmańska 8. Poleca: cukry, ciasta.	OSZCZĘDNOŚĆ! Narzuty na otomanę od 10 zł. — Dywaniki przed łóżka od 4 zł. — Kapy i obrusy od 9 zł. — Chodniki od 2 zł., oraz kotdry, dywany, kilimy koce w wielkim wyborze, poleca firma „Oszczędność“, Akademicka 26.	Raglany, Kapelusze, Bieliznę, poleca GÓRSKI i WITEK pl. Marjański 5.	SALON KWIATÓW Piotra BODNARA, ulica Leona Sapiehy 3. FILJA: Sobieskiego 17. — poleca codziennie świeże: bukiety, wiązanki i wieńce.	Wielki wybór materiałów sukienkowych „SUKNO“, Lwów, plac Marjański 4.		LEKCJE RYSUNKU i malarstwa oraz bańki, dla dzieci i młodzieży, prowadzi art.-mal. Wanda Zygulska - Pogonowska ul. Dąbrowskiego 12, II p.	M. KIERSKI, Lwów, Pa-saź Mi. Olszacha, oddz. bud., ul. Sienkiewicza 11. Filia: Tarnopol.
K. SOTSCHER i E. DUDAK, plac Marjański 5. (dawny Hotel francuski)	FUTRA FUTRA po cenach konkurencji, poleca firma „GRONOSTAJ“, Akademicka 8.	HOTELE Hotel „WANDA“, ul. Trybunalska 4, poleca pokoje z komfortem urzędowe. Stałym gościom udziela się opust.	KRAWCY JÓZEF BILINSKI, Lwów Batorego 30, krawiec męski — poleca się.	MALARZE POKOJ. Marcin Ratajczuk ul. Sadownicka 20. I. p. Wykonanie artyst.	RYTOWNICY WŁ. MICIŃSKI, Batorego 22 I. p., znaczne i srebra stołowego i naprawa kamer do włosów.	STROICIELE FORT. BRON MARKIEWICZ, organmistrz i stroiciel fortepianów, ul. Szeptyckich 1. 6. przyjmuje wszelkie roboty w zakresie wchodzące.	WYROBY METAL. ZNACZKI dla psów wykonuje firma ANDRZEJ BERLINSKI, Lwów, ul. Głowackiego 4.
W. PODCHALICZA, Rutowskiego 4, i bufet w Teatrze Wielkim. Poleca ciasta i torty.	FOTOGRAFOWIE Poleca się atelier fotogr. Fr. Edw. ROSZKO Łyczakowska 55.	KAPELUSZE Salon Mód S. Hönig, pasa. Hausmana 7, poleca najnowsze modele.	KAROL BARAN, Lwów Ła arza 10. Pracownia sukien damskich poleca się.	PRALNIE W Pasażu Mikołajszka PRALNIA EUROPEJSKA pierze, czyści chemicznie i farbują we wszystkich kolorach oraz pesyła po odbiorze i odstawia do domu wykonaną robotę w oznaczonym terminie. Ceny niskie!	ZAKŁAD RYTOWNICZY i wytwórnia ieczeży i odznak. Eug. Marjan UNGER Lwów, Chorążcza 7.	STOLARNIE F. HORNUNG i Ska, ul. Szpitalna 54. Meble i stolarka budowlana.	ZABAWKI Wytwórnia zabawek Ligi Pomocy Przemysłowej we Lwowie, Sp. z ogr. odp. Lwów, ul. Mikołaja 18.
Rendez-vous el ganckiego światła w pierwszorz. CUKIERNI. H. WELZA ul. Akademicka 5.	FRYZJERZY ZAKŁAD fryzjersko-perukarski, Bürger, ul. Na Błonie 4.	B. HORN, pracownia kapeluszy filcowych i słomkowych, ulica Dominikańska 7.	JAN SKOWRON, pracownia kostiumów i płaszczy damskich Lwów, Szajnochy 2.	PERFUMERJA Kopernika 22, poleca reklamowo wody kolońskie, mydła, perfumy i wszelkie przyb. toaletowe i kosmetyczne.	STAMPILJE i tablice wykonywa I. Goldgeier, ul. Sykstuska 17.	SZKOŁY MUZYKI Koncesjonow. SZKOŁA MUZYKI, J. Smerzowej, Na Skałce 3.	ZABAWKI dziecięce najtańszej w Lwowsk. Baza-rze Dziecięcym, Pasaż Mikołajszka.
CYNKOGRAFJA	FOTOGRAFOWIE	Malcia SCHAPIRO, magazyn kapeluszy damskich i dziecięcych. Lwów, Rynek 12 a (pas z Altera)	ADOLF FRIMER, pracownia kostiumów angielskich i francuskich — Lwów, plac Smolki 1.	RESTAURACJE A. FRÄNKEL, Leona Sapiehy 69, kuchnia domowa. Bufet obfity. Ceny niskie.	SZKOŁY MUZYKI	SZEWCY JAN GUTACKER, Lindego 2. Przyjmuje tanio wszelkie reperacje.	ŻARÓWKI „ŻAREK“ Fabryka żarówek, ul. Lwów. Dzieci 25. Tel. 640., regeneruje stare ż. różki. Ceny 40% niższe.
HELIOS ST. CWAK i SKA ul. Zimorowicza 14	FOTOGRAFOWIE	KILIMY PORTIERY, kapy k limowe, SYNDYKAT KILIMKARSKI, Lwów, Chmielowskiego 17. Tel. 25-94	PRACOWNIA DAMSKA Andrzeja Pelczara, Batorego 22, wykonuje starranie po cenach umiar-kowanych.				
CZAPKI WOJSK.							
BRUNO SAPAK, Lwów, ul. Legionów 3, parter. Fabryka czapek i skład przyborów uniformow.							

H.—G. WELLS.

5

Historja o niedoświadczonym duchu.

(Tłómacz. z ang. L. S.)
(Ciąg dalszy).

— Ołóż to! — potwierdził Clayton, w zamysleniu spoglądając w ogień.

Przez chwilę zapanowało milczenie.

— Wreszcie udało mu się. Musiałem bez ustanku zachęcać go i po długich usiłowaniach... nagle udało się. Była chwila, że padł na fotel zupełnie zniechęcony i wtedy skrzyczałem go. Poczem wstał nagle i błagał mnie, ażebym wszystkie ruchy pomału przed nim wykonał.

„Zdaje mi się“, rzekł, „że jeżeli Pan to zrobi przedemną, to spostrzegę prędzej, co w tem brakuje“.

Po chwili zawołał:

„Już wiem!“

„Co takiego? — spytałem.

Wtedy rzekł z miną nadąsaną:

„Jeżeli będzie Pan na mnie patrzył, to nie uda mi się nigdy. To mnie właśnie od początku krępowało. Jestem tak nerwowy, że mnie Pan orzeźmiła“.

Kłóciliśmy się przez chwilę, bo naturalnie, chciałem widzieć, jak on to będzie robił. Ale tak był uparty, że wkońcu, zmęczony jego uporem, ustąpiłem.

„Bardzo dobrze“ — rzekłem — „nie będę patrzył“.

I odwróciłem się w stronę lustra. Wtedy duch zaczął bardzo prędko poruszać rękoma, a ja obserwowałem go pilnie w lustrze, usiłując zapamiętać całą tę scenę. Ramiona jego i ręce obracały się i poruszały to wprzód, to wtył; potem, przyspieszając tempa, doszedł do ostatniego z tych ruchów... Wyprostował się i wyciągnął ręce... Widziałem go tak przez chwilę... I nagle... — znikł!... W pokoju nie było już nikogo. Odwróciłem się. Nie. Byłem sam, — oszołomiony, — a przedemną migotały świece.

— Co się stało? Czy wogóle stało się coś? Czy ja śniłem? — Wówczas przerywając monotonna ciszę, duży, ścienny zegar na schodach wybił godzinę pierwszą. I poczułem się zgnębiony i niespokojny.

Milczał przez chwilę.

— Oto dokładny opis tego, co się tej nocy wydarzyło, zakończył.

— A potem poszedłeś spać? — spytał Ewans.

— Nie miałem nic lepszego do zrobienia.

Oczy moje spotkały się z oczami Wish'a. Mieliśmy ochotę pożartować, ale w głosie i w zachowaniu Claytona było coś, co nas wstrzymało.

— No a pasy magnetyczne? — spytał Sanderson.

— Zdaje się, że mógłbym je teraz powtórzyć...

— Ach! — zawołał Sanderson, grzebiąc w fajce scyzorykiem — czy mógłbyś to zaraz zrobić?

— Owszem, zaraz zacznę — odpowiedział Clayton.

— Nie pójdzie to — zapewniał Ewans.

— A jeżeli pójdzie? — rzekłem.

— Co do mnie — radził Wish, wyciągając się w fotelu — wolałbym, żebyś się nie narażał.

— Dlaczego? — spytał Ewans.

— Lepiej byłoby zaniechać — powtórzył Wish.

— Ależ on przecież nie mógł zapamiętać wszystkich ruchów w właściwym porządku — zauważył Sanderson, napychając fajkę.

— A jednak lepiej byłoby nie próbować, powtórzył raz jeszcze Wish.

Chwilę spieraliśmy się z Wish'em, który upierał się, że nie należy obracać w żart rzeczy poważnych.

— Ależ chyba nie wierzysz... — zaśmiałem się.

Wish spojrział na Claytona, który wpatrzony w ogień, zdawał się ważyć w myśli jakieś głębokie postanowienie.

— Claytonie — rzekłem — doprawdy kłamiesz zbyt dobrze. Cała ta historja jest doskonale opowiedziana... A zakończenie... niezmiernie efektowne. Przyznaj, że była to bajka jak dla grzesznych dzieci?

Nie odpowiadając na moje żarty, Clayton wstał i stanął na środku dywanu naprzeciw nas. Przez chwilę spoglądał na koniec swoich bucików, potem na przeciwległą ścianę i z wyrazem twarzy skupionym wznosił pomału obie ręce na wysokość oczu...

(C. d. n.)

Kawa

codziennie świeżo paloną i surową
— — nierównanej jakości — —
poleca

Karol Krupiński, Lwów

Akademicka 4. 7834

○○○○○○○○○○

Inserujcie się

w „KURJERZE“

W „KURJERZE“

W „KURJERZE“

○○○○○○○○○○

Parasolki

DAMSKIE

z pisemną 7801

2-letnią gwarancją

najlepszego gatunku

polecają składownie

RUDOLFA

NEUWELTA

plac Marjański 8.

ul. Kazimierzowska 25

„ Krakowska 25.

„ Gródecka 72.

„ Balonowa 3.

Czas odnowić przedpłatę!

KOPERNICKI i SYN

OPTYCY i MECHANICY

LWÓW, UL. HETMAŃSKA 10.

(obok Kaw. wied.)

polecają w wielkim wyborze po cenach najtańszych: okulary, cwikiery, binokle, barometry, ciepłomierze, różne arametry, mikroskopy, lupy, kompas, rajscajgi, taśmy miernicze, piony, libele, oczy sztuczne i t. p. Naprawy szybko i tanio. 7921

Kierownik biura

wielkich zakładów przemysłu drzewnego niemieckiej firmy na Pomorzu, zmieni posadę. Łaskawe zgłoszenia z podaniem warunków do Administracji „Kurjera Lwowskiego“ pod Nr. „7904“

Ostatnie nowości modeli zagr. oraz kraj. nadeszły do 7669

Salonu Mód, R. WEISS, Batorego 34.

Węgiel Brunatny

do opatu mieszkań, centralnych ogrzewań i dla celów przemysłowych sprzedaje z własnych kopalń

Spółka Akcyjna dla Przemysłu Naftowego i Gazów Ziarnych we Lwowie

7868

po cenie z. 18 — za tonę z dostawą do domu.

Zamówienia przyjmują BIURA SPÓŁKI LWÓW, Pańska 25. Telefon 206 i 1518.